

Constituziun
dalla
vischnaunca da pleiv catolica-romana
Breil/Brigels

I. Disposiziuns generalas

Art. 1

Concepziun

Sebasond sin ils artechels 98 e 99 dalla constituziun cantunala e sin ils artechels 19 e suandonts dalla constituziun dalla Baselgia cantunala catolica dil Grischun fuorman las persunas catolicas, sesentas en la vischnaunca da Breil/Brigels, la vischnaunca da pleiv (el suandont cuort: pleiv) catolica-romana da Breil/Brigels. Ils cunfins secuarclan cun quels dalla vischnaunca politica da Breil/Brigels culs vischinadis da Breil-Vitg / Dardin / Darnis-Tavanasa / Andiastr e Vuorz. La pleiv ei ina corporaziun dil dretg public autonoma.

Art. 2

Egualitad dallas schlatteinas

Las indicaziuns davart persunas e funcziuns en quella constituziun serefereschan ad omisduas schlatteinas, aschilunsch ch'ei resulta buc enzatgei auter ord il senn dalla constituziun.

Art. 3

Lungatg official

Els fatgs dalla pleiv ei il romontsch lungatg official.

Art. 4

Intent

- a) La pleiv procura per ils mieds necessaris dalla pastoraziun, protegia la libertad digl operar pastoral e s'engascha era socialmein el senn dalla Baselgia,
- b) ella sustegn en collaboraziun cun il plevon la veta religiosa e morala e promova il bien contact denter ses commembers ed anoviars,
- c) ella promova vicendeivlamein relaziuns cun pleivs ed instituziuns buca catolicas e gida a sligiar pensums generals el spért ecumen,
- d) ella risguarda era ils basegns dils hosps, dil personal da stagiun e dils luvrers digl exterior,
- e) ella administrescha e tgira ils beins e la facultad dalla pleiv.

II. Dretgs, obligaziuns e modalitads generalas

Art. 5

Commembers

Commembers dalla pleiv ein, senza differenza da naziunalitad e dil dretg da burgheis, tuttas persunas da confessiun catolica-romana domiciliadas en la vischnaunca politica da Breil (artechel 1).

Art. 6

Extrada

Ina extrada ord la pleiv ei da declarar a scret alla suprastanza dalla pleiv che communichescha quella al plevon ed all'administraziun communal.

Art. 7

Dretg da votar e d'elecziun

Il dretg da votar e d'elecziun possedan tuts commembers dalla pleiv (artichel 5) che han ademplier il 18-avel onn da naschientscha.

Art. 8

Eligibladad

Scadina persuna dalla pleiv cul dretg da votar sa vegnir elegida en in uffeci ni en ina cumissiun.

Art. 9

Perioda e limitaziun d'uffeci

La perioda d'uffeci dils organs dalla pleiv cuozza mintgamai 3 onns. Ei exista negina limitaziun d'uffeci.

Art. 10

Exclusiun

Parents en lingua directa, consorts e fargliuns sco era persunas che vivan en in partenadi registrau u en ina cuminonza da veta (concubinat) astgan buca appartener il medem mument al medem organ dalla pleiv ni alla suprastanza ed alla cumissiun da gestiun.

Art. 11

Secret d'uffeci

Ils commembers d'organs e cumissiuns sco era ils funcziunaris dalla pleiv ein suttames al secret d'uffeci.

Art. 12

Recusaziun

In commember d'in organ dalla pleiv sto prender stgisa tier tractandas e votaziuns sur fatgs, sur dils quals in da ses parents ni partenari tenor artichel 10 u el sez ein interessai directamein e persunalmein. Quella prescripziun vala era per las cumissiuns.

En cass da dispeta decida l'autoridad u cumissiun corrispudenta tgi che ha da prender stgisa.

Art. 13

Petiziun

Scadin commember dalla pleiv sa inoltrar propostas e petiziuns che pertuccan damondas specialas ni generalas dalla pleiv. Quellas ston vegnir fatgas a scret per mauns dalla suprastanza. La suprastanza ei obligada da prender posiziun a scret enteifer treis meins.

Art. 14

Iniziativa

Propostas a scret per mauns dalla radunonza generala dalla pleiv ein dad inoltrar cun ina cuorta motivaziun alla suprastonza. Ellas ston esser suttascrettas da silmeins 30 votants. La suprastonza ei obligada da suttametter ina tala iniziativa enteifer sis meins alla radunonza e quei ensemen cun sia posiziun ni eventualmein cun ina cunterproposta.

Art. 15

Moziun

Scadin votant ha il dretg da far propostas a caschun da radunonzas dalla pleiv era partenent fatschentas e caussas ch'eiin buca sin la gliesta da tractandas. Vegn ina tala proposta acceptada dalla radunonza sco moziun, sto la suprastonza suttametter rapport e proposta alla proxima radunonza.

Art. 16

Interpellaziun

A caschun d'ina radunonza dalla pleiv sa scadin votant pretender sclariment dalla suprastonza pertuccont situaziun ni liquidaziun d'ina fatschenta. Quella sto buca star en connex cun las tractandas publicadas. La suprastonza sa dar risposta respectiv prender posiziun sco suonda:

- a) immediat,
- b) a scret agl interpellant enteifer 60 dis,
- c) snegar il sclariment sche impurtonts interess dalla pleiv ni da tiarzas persunas giustificeschan quei.

III. Determinaziuns organisatoricas

Art. 17

Organs

Ils organs dalla pleiv ein:

1. La radunonza generala.
2. La suprastonza.
3. La cumissiun da gestiun.

Il Cussegl pastoral dalla pleiv ei in organ ecclesiastic. Sia funcziun, sias incumbensas e cumposiziun vegnan definidas en in regulativ separau.

1. La radunonza generala

Art. 18

Organ suprem

La radunonza generala ei igl organ suprem dalla pleiv. Ella cumpeggia las persunas cun dretg da votar e d'elecziun (artechel 7).

Art. 19

Cumpetenzza

La radunonza generala ha surtut las suandontas cumpetenzas:

- a) relasch e midadas dalla constituziun e dalla lescha da taglia, cun resalva dall'approbaziun dalla cumissiun administrativa dalla Basalgia cantunala, sco era dad auters uordens ni regulativs obligonts,
- b) approvaziun dil quen annual, dil preventiv e fixaziun dil pei da taglia,
- c) conclus davart expensas che survargan la cumpetenzza dalla suprastonza,
- d) elecziun dil plevon sebasond sin artechel 99 alinea 3 dalla constituziun cantunala e tenor la curvegnyetscha denter igl uestg e la Basalgia cantunala,
- e) elecziun dil president e dils commembers da suprastonza,
- f) elecziun da 2 commembers dalla cumissiun da gestiun,
- g) decisiuns sur scadina vendita, concessiun d'in dretg da construcziun ni outra alienaziun, mutaziun ed impegnaziun da beins immobiliars e terren, sco era engravegiar ni favorisar tals cun dretgs persunals e dretgs reals restrenschis, dumandond il consentiment digl ordinariat episcopal,
- h) decisiuns sur damondas resalvadas expressivamein alla radunonza ni che vegnan suttamessas dalla suprastonza ad ella,
- i) elecziun dils commembers dil Cussegl pastoral.

Art. 20

Convocaziun

La radunonza generala ordinaria ha liug annualmein el decuors dalla primavera e quei per regla alternond els vischinadis. Ella vegn convocada dalla suprastonza da pleiv. La convocaziun cun la publicaziun dallas tractandas ha da succeder silmeins 15 dis avon la radunonza entras publicaziun officiala adattada.

Radunonzas generalas extraordinarias vegnan convocadas sin giavisch da silmeins 30 votants, ni sche la suprastonza anfla ei per opportun. La convocaziun cun la publicaziun dallas tractandas ha da succeder a norma dalla radunonza generala ordinaria.

Art. 21

Cumpetenz da decider

La radunonza generala sa decider sch'ella ei convocada el senn da questa constituziun.

Art. 22

Preparaziun dallas tractandas

Tuttas tractandas ein da predeliberar entras la suprastonza. Tractandas che vegnan proponidas pér a caschun dalla radunonza, vegnan surdadas alla suprastonza per l'examinaziun preliminar.

Ina excepziun ei lubida soli cun risguard da fatschentas urgentas, e quei entras decisiun d'ina majoritad da duas tiarzas dils votants presents.

Art. 23

Modalitads per votaziuns ed elecziuns

Las votaziuns vegnan fatgas cun maun pli. Ellas ein da far a scret sch'ina quarta dils presents pretenda scrutini.

Tier votaziuns cun maun pli decida il pli relativ da quels che votan gie ni na. Ein las vuschs ulivas, dat il president la vusch da tagl.

Per votaziuns cun scrutini vala igl absolut pli (diember dallas vuschs valeivlas partiu sin 2 plus 1). Cedels vits e nunvaleivels vegnan buca quintai. Ein las vuschs ulivas, ei la damonda renviada.

Tier elecziuns vala egl prem scrutini igl absolut pli da quels che votan, el secund il pli relativ. Ein las vuschs ulivas, decida la sort.

2. La suprastonza

Cumposiziun

Art. 24

La suprastonza ei igl organ executiv ed administrativ dalla pleiv.

Ella consista ord 5 tochen 7 commembers e seconstituescha sezza, numnadamein:

- Il president
- Igl actuar / vicepresidente
- Il responsabel per las finanzas
- Ils administraturs da beins e baghetgs
- Il plevon che fa part da quella ex officio

Ils vischinadis da Breil-Vitg, Dardin, Danis-Tavanasa ed Andiaast-Vuorz duessen da principi esser representai en suprastonza.

Art. 25

Cumpetenza ed obligaziuns

La suprastonza liquidescha tuttas fatschentas che stattan buc en cumpetenza dalla radunonza generala ni dad in'otra istanza. Ella ha particularmein las suandontas obligaziuns e cumpetenzas:

- a) representar la pleiv enviars autoritads ecclesiasticas e politicas,
- b) preparar las fatschentas e las elecziuns per mauns dalla radunonza generala dalla pleiv,
- c) menar il quen annual, administrar la facultad e preparar il preventiv per mauns dalla radunonza generala, (igl ei pusseivel da surdar certs pensums ordvart, sco p. ex. menar la contabilitad)
- d) decider sur d'expensas unicas entochen francs 30'000.-- net ed expensas che serepetan onn per onn entochen francs 5'000.--,
- e) exequir las leschas, ils uordens, ils conclus e las incaricas dalla radunonza generala,
- f) menar process e recuors e serrar contracts e convenziuns, risguardond litera d). Ei stat liber alla suprastonza da suttametter la damonda alla radunonza generala,
- g) fixar la paga dil plevon cun risguardar las directivas dalla Baselgia cantunala e serrar giu il contract da lavur persuenter,
- h) cooperar tier l'execuziun da leschas, uordens e conclus dalla Baselgia cantunala,
- i) survegilar las extradadas ed entradas da commembers cun comunicar las midadas agl uffeci parochial ed all'administraziun. communal,

- j) eleger il personal ed ils funcziunaris dalla pleiv tenor basegns (calusters, organists, catechets, secretari, archivar e.a.v.). Fixar las corrispundentas indemnizaziuns sco era las contribuziun als chors baselgia pils dirigents. Serrar giu ils contracts da lavur respectiv d'incarica per personal e funcziunaris, risguardond litera d), (Ils chors baselgia han il dretg da proponer ils organists).
- k) administrar las fundaziuns ecclesiasticas ed ils fondos (messas fundadas),
- l) administrar ils baghetgs e beins dalla pleiv,
- m) confirmar conclus pri sin via circulara (protocol),
- n) elaborar regulativs per l'administraziun ed organisaziun dalla pleiv sco era carnets da pensums per incumbensas a gruppas da lavur,
- o) collaborar cun autras pleivs,

Art. 26

*Representanza
e suttascripziun*

La suprastanza representa la pleiv enviars tiarzas personas ed avon dertgira.

La suttascripziun legalmein valeivla en num dalla pleiv cumpeta al president ensemen cun in consuprastont en fuorma collectiva.

Art. 27

President

Il president convochescha las sesidas dalla suprastanza ed empeila quellas. El representa la pleiv anoviars. El segna ensemen cugl actuar/vicepresident contracts ed ulteriurs documents d'impurtonza. Ensemen culs survegladers dils beins e baghetgs segna el ils contracts d'affittaziun dils beins.

Art. 28

Actuar / Vicepresident

Igl actuar/vicepresident substituescha il president en cass che lez ei impediud. El redegia il protocol dalla radunonza da pleiv e dallas sesidas da suprastanza. Il protocol ei da suttametter alla proxima radunonza ni sesida per approvaziun. El segna ensemen cul president contracts ed ulteriurs documents d'impurtonza.

Art. 29

*Responsabel per
las finanzas*

Il responsabel per las finanzas administrescha la facultad dalla pleiv e dallas fundaziuns sco era dils fondos. El prepara il preventiv per mauns dalla suprastanza.

Art. 30

*Administraturs da
baghetgs e beins*

Il administraturs survigileschan tuts beins sacral e profans dalla pleiv, meinan in register dils praus, preparan ils contracts culs affittaders (senza dretgs da baghegiar) e communicheschan al responsabel da finanzas las corrispundentas datas. Propostas per lavurs da manteniment e reparaturas da baghetgs presentan els ensemen cun corrispundentas offertas resp. preventivs alla suprastonza. Ensemen cul president segnan els ils contracts d'affittaziun dils beins.

Art. 31

Plevon

Il plevon representa ils interess dalla pastoraziun en suprastonza e tgira il contact denter la suprastonza ed il Cussegl pastoral.

Art. 32

*Reglament da sup-
rastonza*

Las funcziuns pli detagliadas dils suprastonts san vegnir regladas en in reglament separau. Quei reglament vegn fixaus ed approbaus entras la suprastonza.

Art. 33

Delegaziun

La suprastonza sa delegar pensums specials al president, a singuls commembers, ad ulteriurs funcziunaris sco era ad ina cumissiun ni a tiazas persunas per liquidaziun. Davart andament(s) e resultat(s) han ils incumbensai da rapportar alla suprastonza. En cass da pensums pli gronds redegia la suprastonza in carnet da pensums pils incumbensai.

Art. 34

*Uorden da
fatschenta*

La suprastonza serimna sin invitaziun dil president aschi savens che las fatschentas pretendan ni sin giavisch da 2 commembers da suprastonza.

Ella sa decider valeivlamein sche silmeins la majoriad ei presenta. Scadin commember ei obligaus da votar.

Conclus sin via da circulara ein valeivels mo en cass d'unanimitad. Els ein da confirmar e protocolar a caschun dalla proxima seduta da suprastonza.

3. La cumissiun da gestiun

Art. 35

*Cumpetenz
ed incarica*

La cumissiun da gestiun secumpona da 2 commembers. Ella seconstituescha sezza.

La cumissiun da gestiun survigilescha las finanzas dalla pleiv e dallas fundaziuns sco era l'entira gestiun dalla pleiv. Per la revisiun dalla part finanziaria dallas fundaziuns e dils fondos fa era il plevon part dalla revisiun.

La cumissiun da gestiun rapporta en scret per mauns dalla radunonza dalla pleiv e presenta sia proposta per l'approbaziun dil rendaquen annual.

L'execuziun dalla controlla dallas finanzas e dalla contabilitad sa vegnir surdada extern ad in post da revisiun cumpetent.

IV. Las fundaziuns

Art. 36

Fundaziuns

La pleiv da Breil/Brigels administrescha tuttas fundaziuns ecclesiasticas.

Per vender, cumprar ni brattar beins da fundaziuns ecclesiasticas inclusiv objects da cultus e per conceder in dretg da baghegiar drova ei l'approbaziun digl ordinariat episcopal.

V. Ordinaziuns finanzialas

Art. 37

*Administraziun
dalla facultad*

La pleiv procura per ina buna administraziun da siu fatg. Il quen da menaschi ei da serrar giu mintgamai per ils 31 da december e duei sebasar sin in saun fundament fagend amortisaziuns e reservas. La facultad dils fondos ei da plazzar cun sufficienta segirezia.

Art. 38

Taglia

Per curclar las expensas currentas dil menaschi e dalla pastoraziun dalla pleiv incassescha la pleiv ina taglia sin entrada e facultad.

La lescha da taglia regla ils detagls.

Art. 39

Diever

La taglia vegn applicada per:

- expensas che sedattan ord il menaschi e la pastoraziun dalla pleiv,
- l'erecziun ed il manteniment d'objects che surveschan alla pleiv,
- curclar eventuels deficits,
- auters basegns dalla pleiv e socials.

VI. Recuors

Art. 40

Recuors

Encunter conclus e decrets dalla suprastonza e dalla radunonza sa vengnir recurriu enteifer 20 dis tier la cumissiun administrativa dalla Baseligia cantunala tenor ils artechels 25 e suandonts dalla constituziun da quella.

VII. Determinaziuns finalas

Art. 41

Revisiun

Questa constituziun sa vegnir revedida da tut temps parzialmein ni cumpleinamein.

Scadina revisiun sto vegnir suttamessa per l'approbaziun alla cumissiun administrativa dalla Baselia cantunala.

Art. 42

Vigur

La presenta constituziun va en vigur retroactiv pigl 1. da schaner 2018 e rempiazza cheutras quellas dallas anteriuras pleivs fusiunadas.

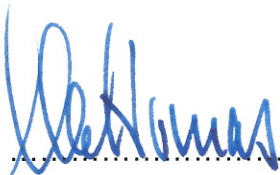
Approbada entras la radunonza generala constitutiva dalla pleiv ils 02 da zercladur 2018 .

Per la suprastonza transitorica
dalla pleiv da Breil

Breil, ils 02 da zecladur 2018

Il president

Igl actuar

Approbada dalla cumissiun administrativa dalla Baselia cantunala.

Cuera, ils... 27. Jun. 2018

Il president

La secretaria

Thomas M. Bergamin

Maria Bühler